

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 9 września 2022 r.

Poz. 6334

UCHWAŁA NR 24/1200/2022 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 31 sierpnia 2022 r.

Na podstawie 11 ust. 1 pkt 2, art. 12 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) oraz art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

- I. Stwierdza nieważność uchwały Nr 0007.37.2022 Rady Miejskiej w Tuliszkowie z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy i Miasta Tuliszków na 2022 rok w części obejmującej:
 1. w pkt IV ppkt 1 załącznika Nr 4 (załącznik Nr 6 do uchwały budżetowej) przychody budżetu w § 952 w wysokości 690.773,00 zł oznaczone jako "Pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację przedsięwzięcia pn. "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków" i wydatki finansowane z tej pożyczki,
 2. w załączniku Nr 1 (załącznik Nr 3 do uchwały budżetowej) wydatki majątkowe w dz. 900 rozdz. 90026 § 6060 w wysokości 400.000,00 zł na zadanie pn. Zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych w ramach przedsięwzięcia "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków".
- II. Ustala zastępczo budżet Gminy i Miasta Tuliszków na 2022 rok w ten sposób, że:
 1. zmniejsza się § 4 uchwały budżetowej łączną kwotę przychodów budżetu o 690.773,00 zł,
 2. zmniejsza się w § 6 uchwały budżetowej limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek o 690.773,00 zł,
 3. zmniejsza się w § 10 pkt 2 tiret drugie uchwały budżetowej wysokość upoważnienia dla Burmistrza do zaciągania kredytów i pożyczek o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 – 4 ustawy o finansach publicznych o 690.773,00 zł,
 4. zmniejsza się w § 2 ust. 1 uchwały budżetowej łączną kwotę wydatków budżetu o 690.773,00 zł, z tego wydatki bieżące w § 2 ust. 1 pkt 1 zmniejsza się o 290.773,00 zł i wydatki majątkowe w § 2 ust. 1 pkt 2 zmniejsza się o 400.000,00 zł,
 5. zmniejsza się w § 3 uchwały budżetowej deficyt budżetu o 690.773,00 zł,
 6. zmniejsza się w załączniku Nr 2 do uchwały budżetowej wydatki w dz. 900 rozdz. 90026 § 4210 w wysokości 290.773,00 zł i § 6060 w wysokości 400.000,00 zł.
- III. W pozostałym zakresie umarza postępowanie nadzorcze.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 19 lipca 2022 r. Rada Miejska w Tuliszkowie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym i art. 212 ustawy o finansach publicznych, dokonała zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok.

W dniu 10 sierpnia 2022 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w uchwale Nr 23/1173/2022 wskazało naruszenia prawa w ww. uchwale zmieniającej budżet Gminy Tuliszków na 2022 rok i sposób ich usunięcia, w tym stwierdziło, iż:

1. w postanowieniu § 1 ust. 3 badanej uchwały zmieniono brzmienie § 3 uchwały budżetowej, określające kwotę deficytu w wysokości 11.773.137,00 zł i źródła jego sfinansowania, a suma przychodów wskazanych jako źródło finansowania deficytu (§§ 905, 903 i 950) wynosi 9.770.430,00 zł i jest niższa od kwoty deficytu o 2.002.707,00 zł i nie zapewnia finansowania pełnej kwoty deficytu, co pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn.zm.);

2. w załączniku Nr 4 do badanej uchwały ustalono nowe brzmienie załącznika Nr 6 do uchwały budżetowej, w którym zaplanowano przychody z kredytów i pożyczek (§ 952) w wysokości 5.699.746,00 zł w ramach których wyodrębniono przychody w wysokości 690.773,00 zł określone jako „Pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację przedsięwzięcia pn. „Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków””, a w budżecie zaplanowano wydatki majątkowe w wysokości 400.000,00 zł z przeznaczeniem na „zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych w ramach przedsięwzięcia „Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków””. Zatem zaplanowane wydatki majątkowe na realizację ww. przedsięwzięcia są niższe o 290.773,00 zł niż kwota pożyczki, którą Gmina Tuliszków zaplanowała zaciągnąć na ten cel, a stosownie do przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych określającego zasadę finansowania wydatków bieżących z dochodów bieżących, deficyt jednostki samorządu terytorialnego, finansowany przychodami zwrotnymi, pochodzącymi przykładowo z pożyczek - może dotyczyć wyłącznie wydatków majątkowych. Dodatkowo wskazano na przepis art. 6d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, z późn.zm.), który stanowi, iż wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Zatem gmina nie może odbierać odpadów komunalnych przy pomocy własnych jednostek podległych (jednostek i zakładów budżetowych), a z analizy uchwał podjętych przez organ stanowiący nie wynika, iż zostały podjęte działania zmierzające do utworzenia przez Gminę Tuliszków jednostki organizacyjnej gminy posiadającej osobowość prawną (np. spółki prawa handlowego), która mogłaby odbierać odpady komunalne na zlecenie gminy z wykorzystaniem zakupionego samochodu do odbioru odpadów komunalnych sfinansowanego ze środków planowanej pożyczki;

3. w załączniku Nr 6 do badanej uchwały ustalono nowe brzmienie załącznika Nr 10 do uchwały budżetowej obejmującego „Fundusz Sołecki na 2022 rok”, w którym ujęto przedsięwzięcie pn. „Budowa chodnika w m. Smaszew wzdłuż drogi powiatowej nr 4583P”.

Termin do usunięcia nieprawidłowości wyznaczony został na dzień 30 sierpnia 2022 r. Sprawę do ponownego rozpatrzenia, Kolegium Izby wyznaczyło na dzień 31 sierpnia 2022 r.

W dniu 29 sierpnia 2022 r. Burmistrz przesłał za pośrednictwem serwisu ePUAP pismo Nr RRG.7011.1.9.2021 oznaczone również „Znak sprawy 23/1173/2022” datowane na dzień 26 sierpnia 2022 roku dotyczące uchwały 23/1173/2022 Kolegium Izby o treści:

„Gmina i Miasto Tuliszków zwraca się z wnioskiem wyrażenie opinii dotyczącej zaplanowanych w uchwale budżetowej Gminy i Miasta Tuliszków wydatków na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdz. 90002/Gospodarka odpadami komunalnymi) w zakresie planowanego przedsięwzięcia „Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków” współfinansowanego z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach dotacji oraz pożyczki.

W uchwale nr 0007.37.2022 Rady Miejskiej w Tuliszkowie z dnia 15.07.2022 zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 1 381 456,00 zł, z tego wydatki bieżące w wysokości 981 546,00 zł na zakup pojemników do segregacji odpadów i wydatki majątkowe w wysokości 400 000,00 zł z przeznaczeniem na „zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych w ramach przedsięwzięcia „Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków”. Gmina i Miasto Tuliszków aplikuje o dofinansowanie zadania „Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków” w ramach którego planuje:

1. Zakup 3000 sztuk pojemników na szkło i 3000 sztuk pojemników na odpady biodegradowalne;

2. Zakup 15 sztuk pojemników typu dzwon na papier, 15 sztuk pojemników typu dzwon na szkło i 15 sztuk pojemników na metal/plastik umieszczonych w ogólnodostępnych punktach segregacji odpadów dla mieszkańców (tzw. PSZOK-i zewnętrzne);

3. Zakup specjalistycznego samochodu przeznaczonego do transportu odpadów z 15 tzw. PSZOK-ów zewnętrznych do PSZOK-a głównego w Tuliszkowie;

Koszty ww. przedsięwzięcia zostały we wniosku aplikacyjnym do NFOŚiGW podzielone następująco:

a. Zakup pojemników i pojemników typu dzwon – wydatki inwestycyjne w łącznej kwocie 924 474,00 zł,

b. Zakup specjalistycznego samochodu przeznaczonego do odbioru odpadów – wydatki inwestycyjne – w łącznej kwocie 400 000,00 zł.

Określenie we wniosku aplikacyjnym do NFOŚiGW wskazanych wydatków jako wydatki inwestycyjne jest tożsame z klasyfikacją wydatków wynikającą z Regulaminu Programu

Priorytetowego nr 2.1.1 „Racjonalna gospodarka odpadami Część 1) Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów”, w ramach którego Gmina aplikuje o dofinansowanie zadania.

Finansowanie zadania jest następujące:

- 690 773,00 zł finansowane z pożyczki z NFOŚiGW;
- 690 773,00 zł finansowane z dotacji z NFOŚiGW;

W związku z powyższym zaklasyfikowanie wydatków na zakup pojemników do segregacji odpadów w Uchwale nr 0007.37.2022 Rady Miejskiej w Tuliszkowie z dnia 15 lipca 2022r. nie jest tożsame z ich klasyfikacją rodzajową określoną we wniosku aplikacyjnym.

Podstawę określenia ww. wydatków w Uchwale nr 0007.37.2022 Rady Miejskiej w Tuliszkowie z dnia 15 lipca 2022r. jako wydatki bieżące stanowiła wartość początkowa pojedynczego pojemnika na odpady, która nie przekracza 10 000 zł zatem wydatek ten został ujęty w Uchwale Rady Miejskiej w Tuliszkowie jako bieżący.

Wskazana rozbieżność w klasyfikacji wydatków budzi wątpliwość Burmistrza Gminy i Miasta w Tuliszkowie, ze względu na fakt, iż pojemniki na segregację odpadów planuje się zakupić jednorazowo w znaczącej ilości, stąd ich łączną wartość jako pojemników nabytych w jednym okresie kwalifikuje ten wydatek jako inwestycyjny i mógłby zostać wprowadzony do ewidencji zbiorczo pod jedną pozycją jako środek trwały o niskiej wartości początkowej. Takie ujęcie tego wydatku w Uchwale budżetowej Gminy i Miasta Tuliszków wprowadziłoby spójność z zaklasyfikowaniem wskazanego wydatku we wniosku aplikacyjnym do NFOŚiGW.

Ponadto Burmistrz wyjaśnia, iż planowany do zakupu z pożyczki z NFOŚiGW nie jest samochodem przeznaczonym do odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i nie jest przeznaczony do spełnienia przez Gminę obowiązku wynikającego z art. 6d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297).

Zakupiony samochód służyć będzie do transportu odpadów z tzw. PSZOK-ów zewnętrznych do istniejącego PSZOK-a głównego w Tuliszkowie;

We wniosku aplikacyjnym użyto sformułowania, iż: „samochód wyposażony będzie w system GPS do ważenia odbierania odpadów z posesji”, gdzie jako „posesje” rozumie się miejsce usytuowania ogólnodostępnych PSZOK-ów, nie dotyczy to zatem właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6 c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297).

Stan faktyczny wskazany powyżej wskazuje, iż planowany do zakupu samochód specjalistyczny do odbioru odpadów może zostać sfinansowany ze środków planowanej pożyczki. ”

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w dniu 31 sierpnia 2022 r. Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią i powyższym pismem, ustaliło i zważyło co następuje:

W dniu 27 lipca 2022 r. Kolegium Izby uchwałą Nr 22/1070/2022 stwierdziło nieważność części załącznika Nr 6 do uchwały budżetowej Gminy i Miasta Tuliszków obejmującego „Fundusz Sołecki na

2022 rok” w zakresie przedsięwzięcia pn. „Budowa chodnika w m. Smaszew wzdłuż drogi powiatowej nr 4583P”.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało uwzględnione w uchwale zmieniającej uchwałę budżetową na 2022 rok Rady Miejskiej w Tuliszkowie Nr 0007.43.2022 z dnia 30 sierpnia 2022 r., bowiem załącznik Nr 6 do uchwały budżetowej nie zawiera przedsięwzięcia pn. „Budowa chodnika w m. Smaszew wzdłuż drogi powiatowej nr 4583P”, a w uzasadnieniu do uchwały wskazano, iż kwota przysługująca sołectwu Smaszew z funduszu sołeckiego zostanie ponownie wprowadzona do budżetu, po tym jak Rada Sołecka podejmie decyzję o przeznaczeniu tych środków.

Rada Miejska w Tuliszkowie w § 2 uchwały zmieniającej uchwałę budżetową na 2022 rok Nr 0007.43.2022 z dnia 30 sierpnia 2022 r., wyeliminowała nieprawidłowość dotyczącą § 3 uchwały budżetowej określającego kwotę deficytu i źródła finansowania deficytu, których suma gwarantuje jego pokrycie w pełnej wysokości.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Izby na podstawie art. 105 § 1 kpa w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym umorzyło w tej części postępowanie nadzorcze.

Rada Miejska nie wprowadziła żadnych zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok odniesieniu do nieprawidłowości polegającej na zaplanowaniu przychodów z pożyczek i kredytów w wysokości 690.773,00 zł określonych jako „Pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację przedsięwzięcia pn. "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków"”.

Z pisma złożonego przez Burmistrza w toku postępowania nadzorczego wynika, iż środki z planowanej pożyczki w wysokości 690.773,00 zł są przeznaczone na przedsięwzięcie pn. "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków" na które składają się wydatki majątkowe obejmujące zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych w ramach przedsięwzięcia w wysokości 400.000,00 zł i wydatki bieżące na zakup pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych w wysokości 290.773,00 zł.

Odnosząc się do podniesionego w piśmie Burmistrza problemu klasyfikowania wydatków na zakup pojemników do zbierania odpadów komunalnych należy wskazać, iż przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) nie traktują wydatków na zakup środków trwałych o wartości 10.000,00 zł i niższej jako wydatki majątkowe, lecz jako wydatki bieżące. Zgodnie bowiem z treścią objaśnień zamieszczonych pod paragrafem „614 Wydatki na zakupy inwestycyjne pozostałych jednostek” zawartych w załączniku Nr 4 do wymienionego wyżej rozporządzenia do wydatków na zakupy inwestycyjne mogą być klasyfikowane wydatki na środki trwałe o wartości początkowej wyższej od kwoty określonej w art. 16f ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), tj. 10.000,00 zł.

Należy również zauważyć, że wbrew temu co Burmistrz podał w ww. piśmie wydatki na przedsięwzięcie pn. "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków" nie są zaplanowane w rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami komunalnymi/, lecz w rozdz. 90026 /Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami/, co ustalono na podstawie uchwały zmieniającej budżet Nr 0007.21.2022 z dnia 9 czerwca 2022 r. i uzasadnienia do tej uchwały.

Zatem przychody z planowanej pożyczki zostały przeznaczone na wydatki majątkowe w dz. 900 rozdz. 90026 § 6060 /Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych/ w wysokości 400.000,00 zł, a pozostała kwota w wysokości 290.773,00 zł przeznaczona jest na wydatki bieżące, tj. na zakup pojemników w dz. 900 rozdz. 90026 § 4210 /Zakup materiałów i wyposażenia/.

W rozdz. 90002 ujęte zostały wyłącznie dochody gmin z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wszystkie wydatki gmin związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, o których mowa w art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zatem Burmistrz w piśmie z dnia 26 sierpnia 2022 r. potwierdził, iż część przychodów z pożyczki z NFOŚiGW w wysokości 400.000,00 zł ma zostać przeznaczona na wydatki majątkowe, tj. na zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych, a pozostała kwota w wysokości 290.773,00 zł na wydatki bieżące.

Przepis art. 242 ustawy o finansach publicznych określa zasadę finansowania wydatków bieżących z dochodów bieżących, natomiast deficyt jednostki samorządu terytorialnego, finansowany przychodami zwrotnymi, pochodzącymi przykładowo z pożyczek - może dotyczyć wyłącznie wydatków majątkowych. Zatem przychody z planowanej pożyczki nie mogą być przeznaczone na wydatki bieżące.

Odnosząc się do planowanego wydatku majątkowego Burmistrz w piśmie z dnia 26 sierpnia 2022 r. poinformował, samochód służyć będzie "do transportu odpadów z tzw. PSZOK-ów zewnętrznych do istniejącego PSZOK-a głównego w Tuliszkowie" oraz nie poinformował o zamiarze utworzenia przez Gminę Tuliszków jednostki organizacyjnej gminy posiadającej osobowość prawną (np. spółki prawa handlowego), która mogłaby odbierać odpady komunalne na zlecenie gminy z wykorzystaniem zakupionego samochodu.

Przepis art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowi, iż jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Sposób realizacji zadania Gminy polegającego na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości został określony w art. 6c ust. 2a i 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi, iż wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c (właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy), albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Z uwagi na to, iż Rada Miejska w Tuliszkowie uchwałą Nr 0007.2.2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (publikacja w Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 25 lutego 2013 r. pod poz. 1823) postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne od dnia 1 lipca 2013 r. - to w myśl przepisu art. 6c ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Burmistrz jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego w trybie przetargu zorganizowanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710) na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości.

Analiza powyższych przepisów prowadzi do wniosku, iż gmina nie może odbierać odpadów komunalnych przy pomocy własnych jednostek podległych (jednostek i zakładów budżetowych), a z uchwał podjętych przez organ stanowiący oraz pisma Burmistrza nie wynika, iż zostały podjęte działania zmierzające do utworzenia przez Gminę Tuliszków jednostki organizacyjnej gminy posiadającej osobowość prawną (np. spółki prawa handlowego), która mogłaby odbierać odpady komunalne na zlecenie gminy z wykorzystaniem zakupionego samochodu do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości sfinansowanego ze środków planowanej pożyczki.

Należy również podnieść, iż Trybunał Konstytucyjny badając zgodność z Konstytucją przepisu art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w uzasadnieniu w wyroku z dnia 28 listopada 2013 r. (sygn. akt K 17/12) wskazał, iż "...w art. 6d ustawy o utrzymaniu czystości nie przewidziano w ogóle możliwości samodzielnej realizacji zadania przez jednostki organizacyjne gminy.". Nadto na potwierdzenie celowego działania ustawodawcy w uzasadnieniu wyroku przywołano uzasadnienie projektu ustawy zmieniającej ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach o treści „gminy będą wyłączały w drodze przetargu podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, co tym samym będzie się wiązało z koniecznością przekształcenia gminnych jednostek organizacyjnych w spółki prawa handlowego (druk sejmowy nr 3670/VI kadencja)". Treść przepisu art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach badanego przez Trybunał Konstytucyjny uległa zmianie w zakresie wymogów, co do trybu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, gdyż ustawodawca utrzymał wymóg przetargu do udzielenia zamówień na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (art.6c ust. 2a ustawy) oraz umożliwił stosowanie innych trybów postępowania o udzielenie zamówienia na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (art. 6d ust. 1 ustawy).

W odniesieniu do planowania wydatku majątkowego na zakup "samochodu do odbioru odpadów komunalnych" i oświadczenia Burmistrza, iż samochód służyć będzie „do transportu odpadów z tzw. PSZOK-ów zewnętrznych do istniejącego PSZOK-a głównego w Tuliszkowie”, należy podnieść, iż w aktualnie obowiązującym Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy i Miasta Tuliszków stanowiącym akt prawa miejscowego przyjęty przez Radę Miejską uchwałą Nr 0007.24.2020 z dnia 5 czerwca 2020 r. (publikacja w Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15 czerwca 2020 r. pod poz. 4999) w §

3 ust. 3 i 4 oraz ust. 5 pkt 2 załącznika do uchwały postanowiono, iż odpady komunalne, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 (papier, szkło oraz metale i tworzywa sztuczne, opakowaniowe wielomateriałowe), popiół z palenisk domowych oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji i odpady zielone należy zbierać w odpowiednich workach lub pojemnikach przeznaczonych do selektywnej zbiórki i przekazywać przedsiębiorcy odbierającemu odpady komunalne, w terminach określonych w harmonogramie. Ustalono również, że właściciele nieruchomości przedmiotowe odpady mogą także przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zatem regulamin utrzymania czystości nie przewiduje tworzenia „PSZOK-ów zewnętrznych” w gminie Tuliszków, lecz zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustala, iż odbieranie odpadów zbieranych selektywnie nastąpi przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne.

Na podstawie informacji zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Tuliszków ustalono również, iż powyższe postanowienia regulaminu utrzymania czystości w Gminie Tuliszków zostały uwzględnione w postępowaniu na udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Tuliszków w okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku”, bowiem w specyfikacji w pkt III ppkt 3 określono „Przedmiotem zamówienia jest odbieranie wszystkich odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych, w ilości zadeklarowanej, położonych na terenie gminy Tuliszków oraz przeprowadzenie zbiórki odpadów wielkogabarytowych, w tym zużytych opon i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2019.2010 t.j. z dnia 2019.10.23)”. Z informacji o udzieleniu zamówienia wynika, że z wykonawcą wyłonionym w przetargu zawarto umowę na okres wskazany w specyfikacji.

W odniesieniu do działalności Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) należy podkreślić, iż przyjmowanie odpadów komunalnych do PSZOK prowadzonego przez Gminę nie jest ich odbieraniem od właścicieli nieruchomości. Dlatego też tworzenie i prowadzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych może się odbywać na podstawie przepisów ustawy o gospodarce komunalnej, a więc gmina może tylko tę działalność prowadzić, m.in. poprzez własne jednostki organizacyjne (jednostki budżetowe i zakłady budżetowe), natomiast odbieranie odpadów komunalnych dokonuje przedsiębiorca wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby oceniło, iż planowanie wydatków majątkowych na zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych w ramach przedsięwzięcia "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków" w sytuacji gdy Rada Miejska nie podjęła działań zmierzających do utworzenia w Gminie Tuliszków jednostki organizacyjnej gminy posiadającej osobowość prawną (np. spółki prawa handlowego), która mogłaby odbierać odpady komunalne na zlecenie gminy z wykorzystaniem zakupionego samochodu do odbierania odpadów komunalnych sfinansowanego ze środków planowanej pożyczki, pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 6c ust. 2a i 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium Izby stwierdziło, iż uchwała budżetowa Miasta i Gminy Tuliszków na 2022 rok po zmianach wprowadzonych uchwałą Nr 0007.37.2022 Rady Miejskiej w Tuliszkowie z dnia 15 lipca 2022 r. istotnie narusza przepisy art. 242 oraz 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 6c ust. 2a i art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i na podstawie art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stwierdziło nieważność przychodów budżetu w wysokości 690.773,00 zł z pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację przedsięwzięcia pn. "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków" i wydatków finansowanych z tej pożyczki, w tym wydatków majątkowych w dz. 900 rozdz. 90026 § 6060 w wysokości 400.000,00 zł planowanych na zadanie pn. Zakup samochodu do odbioru odpadów komunalnych w ramach przedsięwzięcia "Rozwój istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Tuliszków".

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze w zakresie pkt I i II przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.